

Asia: VN/30268/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi yrityksille myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta vuosina 2024-2030 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mikro- ja yksinyrittäjät ry kiittää mahdollisuudesta lausua asetusluonnoksesta.

Mikro- ja yksinyrittäjät ry ei kannata Business Finland Group Explorer -rahoituksen lakkauttamista vuonna 2025, sillä se heikentäisi merkittävästi mikroyritysten kansainvälistymismahdollisuuksia. Mikroyritysten tukemista kansainvälisessä toiminnassa tulisi lisätä, ei vähentää.

Perustelumme:

1. Group Explorer on tärkeä tuki mikroyrityksille ja kaikki paikat kansainvälistymiseen tarvitaan

Group Explorer -rahoitus on erityisen tärkeä mikroyrityksille, joille kansainvälistyminen on kallista ja haastavaa vähäisten resurssien vuoksi. Vähäiset omat resurssit korostavat tukimuotojen merkitystä, ja niiden lakkauttaminen johtaa siihen, että pienet yritykset eivät enää kykene osallistumaan yhtä kattavasti kansainvälisiin tapahtumiin tai hankkeisiin.

Päätös kohdentaa Business Finlandin avustuksia vain T&K-toimintaan on ymmärrettävä, mutta Suomen mikroyritysvaltaisen rakenteen huomioiminen ja kansainvälisten markkinamahdollisuuksien edistäminen ovat välttämättömiä viennin kasvattamiseksi. Innovaatiot, tuotteet ja palvelut vaativat kysyntää - ei niillä muuten ole arvoa. Erityisesti kysyntää tarvitaan kansainvälisillä markkinoilla. Kansainvälistyminen ei tapahdu itsestään eikä meitä tulla pyytämään kansainvälisille markkinoille,

vaan yrityksiä tulee aktiivisesti tukea raivaamaan tilaa vientimarkkinoilla. Suomen vientivetoisessa taloudessa mikroyritysten valtavaa, mutta alihyödynnettyä vientipotentiaalia ei tunnisteta eikä tueta riittävästi.

2. Negatiiviset vaikutukset erityisesti mikroyrityksille ja messurajaukset mahdottomia

Mikroyrityksillä on vähemmän mahdollisuuksia osallistua kansainvälisiin hankkeisiin ilman taloudellista tukea, kuin keskisuurilla yrityksillä. Asetuksen muutokset kohdentavat tuen jatkossa entistä enemmän isompien yritysten tukemiseen sekä vain messutoimintaan, vaikka kansainvälistymiseen pitäisi nimenomaan kannustaa useilla eri tavoilla ja juuri pienemmät yritykset tarvitsisivat enemmän tukea kuin isommat.

Lisäksi tuen kohdistaminen ainoastaan sellaisiin messuhankkeisiin, jotka edistävät yritysten vientitoiminnan laajentamista vain uusille markkinoille on myös käytännössä täysin mahdotonta määritellä ja valvoa mitenkään järkevästi - useilla toimialoilla on vakiintuneet omat kansainväliset messunsa ja tapahtumansa, joissa yhtä lailla tapahtuu uusien tahojen kontaktointi kuin vanhojen suhteiden ylläpito. On myös itsestään selvää, että uusien suhteiden luonti vaatii useita tapaamisia ja kohtaamisia, ennen kuin se johtaa tuloksiin.

3. Klusterimaiseen yhteistyötapaan tulisi kannustaa

Ryhmien yhteiset selvitykset mahdollistavat uusien vientimarkkinoiden tavoittelun laajemmin, mikä ei ole yksittäisille yrityksille mahdollista. Market Explorer -malli keskittyy vain yksittäisiin yrityksiin eikä tue yhteistyön hyödyntämistä, jonka tulisi olla avainasemassa jo ihan innovoinninkin näkökulmasta. Mikroyritysten klusterimaista tapaa toimia yhteistyössä tulisi nimenomaan kannustaa, eikä rajata, koska 95 % kaikista yrityksistä Suomessa on yksin- ja mikroyrityksiä. On putkinäköistä rajata tukitoimenpiteitä vain pk-yrityksille tai mid-capeille, kun Suomen vahvuuden tulisi olla yhteistyön lisäämisessä kaiken kokoisten yritysten kesken.

4. Tuen vähentäminen hidastaa viennin mahdollisuuksia ja kasvua

Lakkauttamalla Group Explorer -tuet menetetään jälleen yksi tilaisuus kasvattaa mikroyritysten vientiä ja parantaa mikroyritysten kilpailukykyä. Lisäksi hukataan mahdollisuudet ketterään klusterimaiseen toimintaan mikroyritysten osalta. Tämä on vastoin Business Finlandin tavoitteita edistää kansainvälisiä liiketoimintamahdollisuuksia ja vientiä.

Ehdotuksemme:

Ehdotamme, että Group Explorer -rahoitus säilytetään vähintään nykyisessä muodossaan. Lisäksi esitämme vahvasti Mikrobuusteri-ohjelman (Micro Booster) perustamista, joka olisi mikroyrityksille suunnattu innovaatio- ja kansainvälistymistuki. Ohjelman tavoitteena olisi kasvattaa mikroyrityskentän vientiä 10 % seuraavien viiden vuoden aikana. Vuosibudjetti olisi vain 2 miljoonaa euroa, ja ohjelmalla voitaisiin tukea jopa tuhatta mikroyritystä kansainvälistymisessä ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien löytämisessä.

Hanén Liisa
Mikro- ja yksinyrittäjät ry